

Shape On Us

Shape On US

הכוריאוגרף הישראלי שרון פרידמן ו"ורטיגו-כח האיזון", גוף שהקימה עמותת ורטיגו העוסק ביצירה בתחום המחול בשיתוף רקדנים עם מוגבלויות, חוברים יחד ליצירה המשלבת רקדנים עם יכולות מגוונות.

"העבודה איננה כוריאוגרפיה רגילה, אלא תוצאה של תהליך עבודה מתמשך של 'ורטיגו' יחד עם אנשים עם מוגבלויות. בשנת 2000 הוביל הכוריאוגרף הבריטי, אדם בנג'מין, סדרה של סדנאות קונטקט אימפרוביזציה בהן השתתפו רקדנים עם וכלי מוגבלות לקראת יצירה חדשה ללהקת 'ורטיגו'. באותן סדנאות נפגשו חי כהן, שהשתתף במופע, ופלי ורטהיים, אחותה של נעה ורטהיים המנהלת האמנותית של הלהקה.

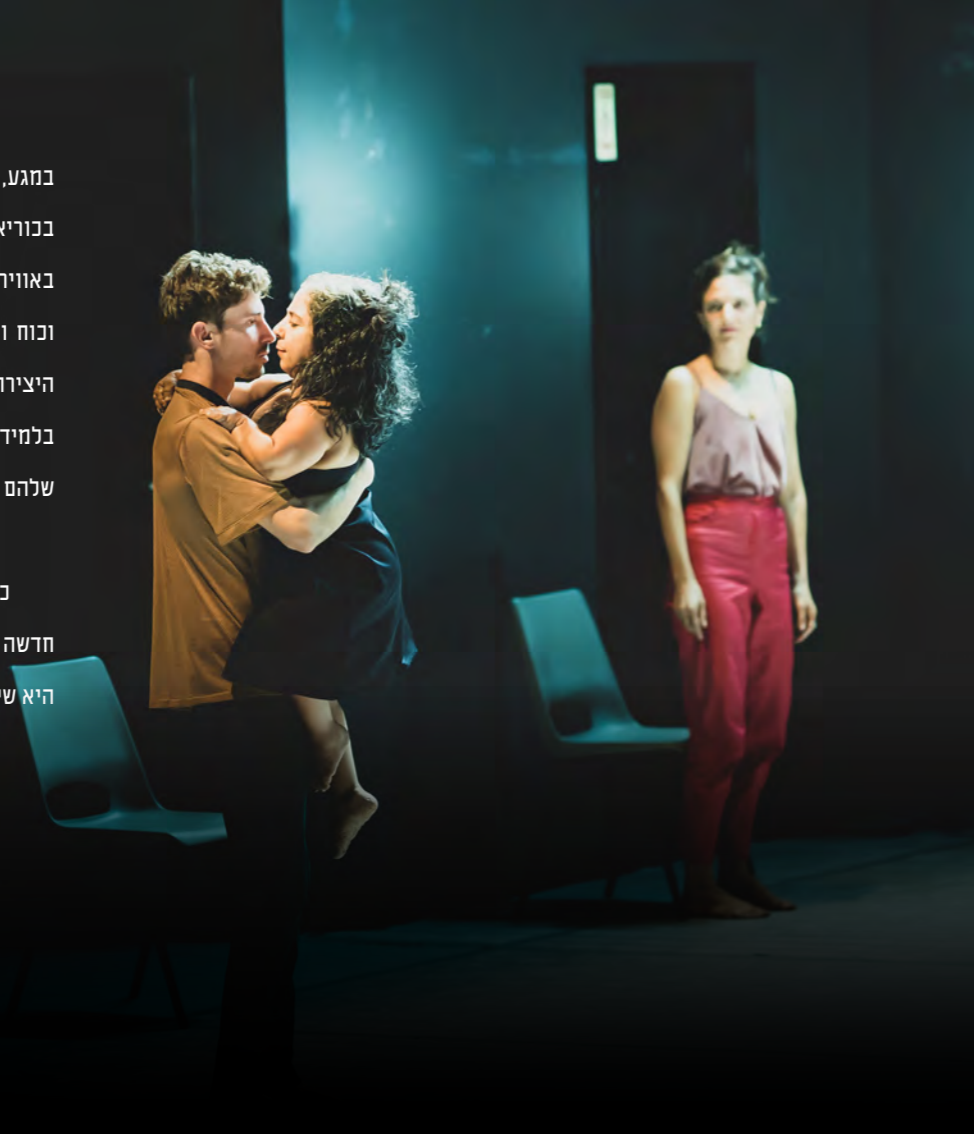
הם התחילו לחקור את הפוטנציאל הטמון ברעיון שבנג'מין הציע, והמשיכו לפתח, להתמחות ולקדם את תחום המחול המשולב באמצעות סדנאות בארץ ובעולם. היצירה של בנג'מין "כח האיזון" – הפכה לשלוחה אמנותית וחברתית בורטיגו. בביתם בכפר האקולוגי שבנתיב ה"ה, כח האיזון ממשיכים לשלב קהילות שונות מישראל ומחו"ל בעבודתם. במשך השנים עבדו שתי הלהקות זו לצד זו. גוף הרקדנים המרכזי של ורטיגו, המורכב מרקדנים מקצועיים, יצר עבודות והופיע איתן. עכשיו, ורטיגו מביאה את 'כח האיזון' לקדמת הבמה.

הכוריאוגרף שרון פרידמן, שהיה חבר בלהקת ורטיגו, נקרא ליצור עבודה עבור 'כח האיזון'. כילד לאם עם מוגבלות, פרידמן מודע היטב לכוחו של האיזון. בבית ילדותו, התנועה במרחב שימשה כאמצעי להתמודדות עם אתגרים פיזיים יומיומיים: מעבר מכסא לכסא, קימה מהרצפה וביצוע משימות ביתיות פשוטות. אולי דווקא בזכות הכבוד שהוא רוחש לתנועה, מצא פרידמן את עצמו על במת המחול.

המומחיות של פרידמן ביצירת שותפויות במגע, הופכת את יצירותיו לכמעט על-אנושיות. בכוריאוגרפיות שלו הרקדנים נדמים כמי שעפים באוויר. הוא משתמש במהירות גבוהה, מעמת רכות וכוח ומרתך אותם יחד ביצירותיו. כחלק מתהליך היצירה של SHAPE ON US, פרידמן בילה זמן רב בלמידת הרקדנים שלו, כשהוא בוחן את התנועה שלהם ומאפשר להם להתחבר האחד עם השני.

כולם עבדו יחד כדי ליצור ולפתח שפת מחול חדשה עבור כולם. התוצאה איננה רק יצירת מחול, היא שיעור עוצר נשימה בהקשבה, שיתוף וחיבור."

אורי לנקינסקי, מעריב, אוגוסט 2020

”היא קומפוזיציה לתשעה אנשים עם גיוון פיזי אדיך
Shape On Us

ויפה. הפרויקט מאפשר לי ליצור עולם הפוך, כזה המותאם ומובנה מלכתחילה לכולנו.
עולם שפותח את המסך ומזמין את הצופה למבט מסוקרן ולא מתנצל על הגוף,

התנועה ועל החלל ביננו.” שרון פרידמן

<https://youtu.be/InJ5823Wd9Q>

להקת המחול ורטיגו

עמותת ורטיגו למחול נוסדה בירושלים בשנת 1992 ע"י בני הזוג נעה ורטהיים ועדי שעל. ורטיגו פועלת בשני מרכזים משלימים: בירושלים ובכפר האמנות האקולוגי בעמק האלה. להקת המחול ורטיגו בניהולה האמנותי של נעה ורטהיים, הינה להקת מחול עכשווי יוצאת דופן, המקדמת יצירה של אמנות בעלת נגיעה חברתית, סביבתית וקהילתית, הנובעת מתוך מחויבות למחקר מעמיק של טבע האדם והקשר שלנו עם הסביבה.

לאורך השנים התגבשו בורטיגו הרעיונות הללו יחד לכדי דרך חיים ולשפת מחול ייחודית

אופיינית, הנלמדת בארץ ובעולם.

ורטיגו כח האיזון

הלהקה מציינת בימים אלו 20 שנה להקמת כח האיזון - גוף ייחודי אותו מנהלים חי כהן וטלי ורטהיים - רקדנים, יוצרים ומורים למחול. ורטיגו כח האיזון | מחול משולב מציע מרחב החוקר ומחבר אנשים שונים עם יכולות פיזיות מגוונות. רפרטואר ההופעות, הסדנאות, התוכנית השנתית ומסלול ההוראה של כח האיזון מיועדים לרקדנים ולמשתתפים עם וללא מוגבלות פיזית ומבוססים על קונטקט אימפרוביזציה - אלתור במגע. במהות הריקוד קיימת הקשבה לעצמי ולאחר דרך נקודות מפגש משותפות.

[דבר היו"ר | מיכאל פישר]

המסע לבדיקת גבולות התנועה - האתגר במפגש בין אנשים עם שונות רבה ויכולות תנועה במנעד רחב - התחיל לפני שהעולם התמודד עם פרוץ המגיפה העולמית אשר ממשיכה לקרוא תיגר על כל מה שאנחנו מכירים. העולם יצא מכלל איזון ואנחנו כולנו נדרשנו לחיות את חיינו מבעד להגבלות ומגבלות.

תהליך העבודה על היצירה Shape On Us הוקפא ממש באיבו בשל היותם של כמחצית מחברי הלהקה בקבוצת סיכון ויציאת עולם התרבות לחל"ת. אבל הרקדנים החליטו להמשיך ביצירה וביצירת הקבוצה והקהילה מתוך הבידוד יחד עם הכוריאוגרף שרון פרידמן ועל אף שלא נפגשו וחיו בצל הקורונה, המשיכו במסע הזה.

ברגע שניתן היה קיבלנו החלטה אמיצה לחדש את העבודה על היצירה, להפגיש את הרקדנים פנים מול פנים, ולהמשיך ליצור מתוך אמונה שיש כאן אמירה חברתית אמנותית משמעותית.

אני מבקש להכיר ולהוקיר את עוז רוחם של כל המשתתפים והאומץ שגילו בהמשך העבודה על אף כל המכשולים. היצירה שמה לנו מול הפרצוף עולמות מקבילים שלעיתים נפגשים ולעיתים מתנגשים. אנחנו נדרשים לבדוק את עצמנו ועם עצמנו איפה אנחנו ואיך אנחנו מתייחסים לאחר, האם אנחנו רואים אותו; איך מתמודדים עם השונה והשונות גם ביחס אל עצמי במרחב הפרטי והציבורי ולכלל; כיצד חיים זה לצד זה והאם העולם מתקיים כמקשה אחת או כעולמות נפרדים.

Shape On Us, שנוצרה דווקא בתקופה הזו שכולנו נדרשנו לעצור ולבחון את האופן בו אנו חיים את חיינו כשהעולם יצא מכלל איזון, מזמנת לנו הזדמנות לבחון גם את כלל האנשים המרכיבים את החברה בה אנו חיים, ולחשוב כיצד יוצרים מציאות שהיא יותר מאוזנת כשלכל אחד ואחת מאתנו, ללא כל קשר ליכולות שלו, יש מקום ותפקיד בעולמינו.

[כוריאוגרף | שרון פרידמן]

פועל מאז 2006 עם להקתו במדריד שבספרד. בישראל רקד עם להקת עידו תדמור, להקת המחול הקיבוצית ולהקת ורטיגו. לאורך הקריירה שלו זכו הוא ולהקתו בפרסים שונים, כולל פרס מקס למופע המחול הטוב ביותר לשנת 2015 ופרס מקס לכוריאוגרפיה הטובה ביותר לשנת 2019. יצירותיו של שרון מככבות ברפרטואר של להקות ברחבי העולם.

[על היצירה] שרון פרידמן

“כשהוזמנתי על ידי להקת המחול ורטיגו ליצור עבודה עבור רקדנים עם יכולות פיזיות מגוונות, הדבר הראשון שחשבתי עליו הוא כל מה שאי אפשר לעשות. השעות הרבות של שהייה משותפת בסטודיו והחיפוש הפיזי הניטרלי ניקו מטענים עודפים של יומרות סוציו-פוליטיות ואפשרו לגיוון האנושי לצוף ולעלות.

השדה המחולי התגלה כמדויק לעבודה מסוג זה. בתחום שחורט על דגלו חיפוש אחר אותנטיות פיזית ושפה תנועתית ייחודית, נדרשת פרקטיקה המשלבת גופים שונים וחושפת את טבע הדברים.”

[רקדנים] איתמר בק

בן 31, יליד חיפה, מוסיקאי ויוצר בלהקת "איתמר בק ופקידי הקבלה", מתהלך בעזרת קביים בגלל מוגבלות (CP) מלידה. מימי כתלמיד תיכון אהבתי את עולם הבמה, היצירה והפרפורמנס, עסקתי בנגינה, שירה וכתביה ולמדתי במגמת תאטרון. עולם הריקוד חדש לי. לתחום המחול המשולב הגעתי לפני שנתיים בערך כשהצטרפתי לתוכנית ההכשרה של "ורטיגו כח האיזון". מתוך האהבה שלי למוזיקה, הריקוד לא היה זר לי אף-פעם, אבל בהדרכת טלי ורטהיים וחי כהן ב"ורטיגו" מצאתי בית לשכלל ולהרחיב את עולם התנועה דרך הגוף שלי. כיום אני מתרגש ושמח להיות חלק מהיצירה החדשה ורואה בעבודה עם שרון ועם צוות הרקדנים הזדמנות להמשך למידה מתמדת על עצמי ועל אחרים, הזדמנות לשחרר מגבלות, לחקור ולשבור דפוסי תנועה או חשיבה קיימים וליצור על הבמה מציאות חלופית שתהיה לקהל הצופה שער להצטרף לכל אלה.

[רקדנים] שמואל דביר כהן

בן 43 נשוי ואבא לתאומות בכיתה ב'. כלכלן לשעבר בקבוצת לאומי, בוגר תואר ראשון בכלכלה ותואר שני בפיננסים בהצטיינות מאוניברסיטת ת"א. אני חי עם הפרעה נוירולוגית מילדות, ומנסיון יודע שהתרופה הטובה ביותר היא תנועה ומגע. בהשתתפותי בפרוייקט אני חולק את הידע הזה עם הצופים.

קרוב לרצפה, באחת החזרות, שאלתי את שמואל אם הוא יכול לבצע תנועה מסוימת ברגע מסוים. אחרי שזיהה אותה אמר, שהתנועה הזו שלו, היא לא רצונית, הוא לא שולט בה. שאלתי, אם נראה לו שיוכל להפוך את התנועה הלא רצונית לרצונית. שמואל אמר שינסה. רגע זה הוא תחילתו של חיפוש אחר הגיון פיזי, צרכים ופתרונות. כשהלא רצוני מתקבל והופך לרצוני, אז מתרחשת הכוראוגרפיה, בדרך לבניית עולם בו חוקיו עונים על צרכיו.

[שרון פרידמן]

[רקדנים] גרישה לב

ההתלהבות שלי מריקוד, הרעב להשראה ופיתוח אינטליגנציה אמנותית הובילה אותי מגיל צעיר. למדתי בסדנא להכשרת רקדנים בקיבוץ געתון ורקדתי בלהקת המחול הקיבוצית הצעירה ובלהקת קולבן דאנס. בתהליך יצירת Shape On Us נחשפתי בפעם הראשונה לעבודה עם רקדנים עם מוגבלויות, זאת הייתה חוויה מיוחדת ומלמדת. הבנתי שכוריאוגרפים ורקדנים לעתים יוצרים המון תנועות והמון אינפורמציה כדי לשרת אמירה או רעיון אחד. כאן הרגיש לי שלכל פרט קטן, בין אם זה מבט, מגע, או תנועה, ביני לבין רקדן על כיסא גלגלים יש משמעות רחבה וגדולה יותר משל עצמו, מעין מיקרוקוסמוס אומנותי שאנחנו יוצרים ביחד.

[רקדנים] מיטלי אהרוני

אני אם יחידנית לאוריה בת השבע. אני יושבת בכיסא גלגלים ממונע מגיל 8 והמוגבלות שלי היא רב מפרקית מגיל צעיר יותר. אני זוכרת את התקופה בגיל 14 בערך, נהגתי לשבת מול המראה בחדרי הקטן ולהזיז כל חלק בגוף בתנועות שונות ומקצבים שונים רק כדי להכיר עוד קצת את הגוף הזה שמשתקף במראה. הרגשתי מבוכה לנוע ליד אנשים בעיקר כי הרגשתי שזה משהו חושפני מידי ורציתי שישאר אישי, פרטי.

מעולם לא חשבתי שארצה ממש להיחשף ולהיות על במה באופן הזה, בתנועה, בחשיפה כזו ברורה. אני חווה למידה מטורפת על עצמי, כחלק מהדבר המיוחד הזה, להקה המשלבת יכולות שונות - הרכב מיוחד עם נשמות מיוחדת כשבראש ההרכב עומד הכוריאוגרף שרון פרידמן. יש בי סקרנות גדולה לחוצאה ולהד שזה יוצר בי, ממני והחוצה.

[רקדנים | ענבל אלוני

רקדנית יוצרת ומנחה לשיטת רליס, אימפרוביזציה ויצירה. אמא לנוגה, ים ואנה יסמין. רקדה בלהקת ורטיגו (השתתפה ביצירתו של אדם בנג'מין 'כח האיזון' בשנת 2002), ענבל פינטו, נעה דד, יסמין גודר, בהרכב האלתור אוקטט ועוד. הקימה את סדנת 'שלומבל', סדנה למחול אימפרוביזציה ויצירה ואת סדנת 'גופאדם' - מעבדה לתנועה בירושלים. כשהוזמנתי להשתתף ביצירה shape on us ידעתי שאכנס להרפתקה. פגשתי אנשים יקרים שנגעו בי עמוק ומרגישה שזוכה לשתף הלאה את אותו תהליך שמרחיב את ההסתכלות על גופים נעים ואנשים מביעים.

רקדנים | תומר נבות

רקדן, יוצר עצמאי ומורה למחול מודרני (ריליס) ולקונטקט-אימפרוביזציה. נולד וגדל בירושלים. מנהל חזרות וקאסט "לידת הפניקס" בלהקת המחול ורטיגו, ומנהל חזרות של "אנסמבל כעת". סטודנט למדעי הקוגניציה ובלשנות באוניברסיטה העברית. רקדתי בלהקת המחול ורטיגו בין השנים 2009-2015. עבדתי במשך השנים עם כוריאוגרפים שונים, ביניהם: נעה ורטהיים, אנה הלפרין, שרון פרידמן, אלעד שכטר ושלומית פונדמינסקי. הדבר שמרגש אותי ביותר ביצירה בכל תחום הוא דו-שיח ושיתוף פעולה. שם קורה הקסם האמיתי.

[רקדנים | שירה בן אוריאל]

נולדתי וגדלתי בחיפה למשפחה שנושמת תנועה. בבית הורי ספגתי ערכים המבוססים על קבלת האחר. הם העניקו לי את היכולת לחיות לצד אנשים שונים ממני, להביט על השונה כייחודי ואף להתעניין ולהסתקרן לגביו. לאורך הדרך זכיתי לקחת חלק בתהליכי יצירה מרתקים עם יוצרים, רקדנים ואמנים מגוונים.

התנועה בשבילי היא דרך ביטוי ופורקן.

אחד הדברים שאני הכי נהנת מהם בסטודיו הוא לשאוב השראה מהאנשים שמסביבי, לשתף איתם פעולה, להפתיע אותם ולחלוק איתם מרחב שמאפשר יצירה משותפת.

[רקדנים | נועם בן ישראל

בן 22 ממלכישוע שבגלבוע.

אני רוקד מאז שאני זוכר את עצמי, על קוצים על אבנים ובגדול בכל מקום.

למדתי בתוכנית להכשרת רקדנים של ורטיגו שחשפה אותי אל עולם המחול המקצועי.

אני סקרן ומתרגש מה תביא היצירה הזו ומאוד שמח על הזדמנות להמשיך את החיפוש

בדרך עשייה שאני מאמין שהיא מקצועית ואנושית בו בזמן.

[רקדנים | אמיר אישהר

אחרי סיום הצבא, התפרצה אצלי מחלה לא ברורה שהשפיעה על זרימת הדם לרגליים, המחלה הסתבכה ועברתי קטיעה של שתי הרגליים. באופן פרדוקסלי, החלפת הרגליים בכסיג כדרך העיקרית להתנייע ולזוז, פתחה יקום של אפשרויות לרקוד, לזוז, לנוע.

מאז לימודי כשחקן, לפני 25 שנה, אני משוטט במחוזות אמנויות המופע בתחומי תיאטרון רחוב, ליצנות, מייצגים, סרטי סטודנטים, ובשנים האחרונות היה לי המזל ללמוד בתכנית של כח האיזון למחול משולב. זו הפעם הראשונה שאני משתתף בהפקה בסדר גודל כזה בסביבת יצירה חלומית ועם אנשים שהם באמת מיוחדים ובעלי אהבה לעולם ולאמנות. אני מרגיש שצומחות לי כנפיים ובה לי כבר לפתוח אותן ולראות לאילו מקומות מופלאים אפשר לעוף איתן.

גופים נפרדים וסיפורם האישי ועד לגוף אחד שיוצר, רקמה אנושית רכה ומנחמת

Shape On Us

בכורה עולמית פסטיבל ישראל 2020

כוריאוגרפיה
יועצת אמנותית

שרון פרידמן
נעה ורטהיים

רקדנים שותפים ליצירה

מיטלי אהרוני, אמיר אישהר, ענבל אלוני,
שירה בן אוריאל, נעם בן ישראל, איתמר בק,
שמואל דביר כהן, גרישה לב, תומר נבות

מנכ"ל עמותת ורטיגו למחול
מנהלי כח האיזון
ניהול פרויקט והפקה

עדי שעל
טלי ורטהיים וחי כהן
תמר מייזליש

מוסיקה מקורית
עיצוב תלבושות
עיצוב תאורה

נעם הלפר
ענבל בן זקן, "mizo"
שרון פרידמן, דני פישוף - מגינטה

מנהלת חזרות
ניהול הצגה
ניהול טכני
תפעול טכני

רינה ורטהיים-קורן
סנדרה בראון
דני פישוף - מגינטה
מגינטה | סאונד: אורגד מרציאנו,
תאורה: אדם רוטבליט במה: עיס דרומי

הפקה כח האיזון
צילום וידאו
צילום סטילס
עיצוב גרפי

מיכל גולדפילד-שדות
רן יחזקאל, זיו שילוח, יולי שילוח, רחל שילוח
יואל לוי, רן יחזקאל
דורית טלפז

עמותת ורטיגו למחול

יו"ר | מיכאל פֿישר | יו"ר מעגל ידידים | ורדה סאמט
חברי העמותה | אבישי גרינפילד, דגניה כהן, ליאור כספי, רות סורנסון, אירנה שטיינפלד, יואל סיגל, הילה אורן,
ז'אן-מארק לילינג, חנה לוטן, שולמית פוזן, ברוך רוניק, מייק פלידרבאום, אורלי רונן, אהרון ווינגרוד, יוסי עופר

מנהלת אמנותית | נעה ורטהיים | מנכ"ל ושותף אמנותי | עדי שעל
ע. מנהלת אמנותית | רינה ורטהיים-קורן | ע. מנכ"ל | סיגל רוט | פיתוח משאבים | יוחנה קרמר

להקת המחול ורטיגו

מנהלת להקה | סנדרה בראון | מנהלת הצגה וסיור | רעות שיבה
ניהול חזרות | רינה ורטהיים-קורן
מורי להקה | רינה ורטהיים-קורן, איתי פרי, שון אולס, ענבל אלוני
מנהל טכני | דני פישוף - מג'נטה
מנהלת הפקה | ארינה ברון

ורטיגו הסדנה להכשרת רקדנים

מנהלת אמנותית | קרן חורש-בגון
רכזת חכנית וקורסים מקצועיים | סיגל רוט

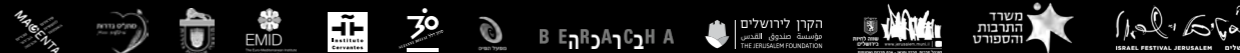
ורטיגו כפר האמנות האקולוגי

מנהלים | טאטי מורג, דני גולדנברג צוות | חמוטל ניצן, תומר גולדנברג

ורטיגו כח האיזון

מנהלי ענף המחול המשולב | טלי ורטהיים וחי כהן מפיקה | מיכל גולדפילד-שרות

ארט דיירקטור | דורית טלפז
יחסי ציבור | לפידות תקשורת | משרד פרסום | סיגאווי & סיגאווי
מנהלת כספים | ענת בנימין | משרד ירושלים | מיי קמון
רו"ח | נחמיה שמעונוביץ | סוכן ביטוח | אדרת | מבקר פנים | הלל שטיינברגר-ברזלי ושות'
שיווק | סיגל אלוני - גאלה הפקות 03.6472393 | שיווק חו"ל | מאיה ויליאמס
מנהלת מעגל הידידים וקשרים בינלאומיים | רחל גרודזינובסקי 054.4549548

תודה גדולה לאירוח הנדיב של בית העם גדרות וצוות המתנ"ס

ורטיגו כח האיזון

Vertigo

VERTIGO.ORG.IL/VERTIGO-COMPANY/SHAPE-ON-US/

בקרו באתר הלהקה:

מימין לשמאל: אמיר אישהר, ענבל אלוני, נעם בן ישראל, איתמר בק, מיטלי אהרוני, גרישה לב, תומר נבות, שמואל דביר כהן, שירה בן אוריאל

תודה לכל שותפינו לדרך ולחברים במעגל הידידים של ורטיגו, בארץ ובעולם, על האמון בחזון והתמיכה בעשייה